

Sygn. akt I ACz 63/14

POSTANOWIENIE

Dnia 7 marca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym :

Przewodniczący:	SSA Marek Klimczak

po rozpoznaniu w dniu 7 marca 2014r.

na posiedzeniu niejawnym sprawy

z powództwa (...) **S.A. w W.**

przeciwko **W. Ś.**

o zapłatę

na skutek **zażalenia pozwanego**

na postanowienie Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 31 grudnia 2013r., sygn. akt VI GNc 631/13

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy zwolnił pozwanego od obowiązku uiszczenia opłaty sądowej od zarzutów od nakazu zapłaty w 1/2 części tj. ponad kwotę 5.833 zł, oddalając wniosek w pozostałym zakresie.

W uzasadnieniu rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy wskazał, że z przedłożonych przez wnioskodawcę dowodów wynikało, że w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zaciągnął kredyt inwestycyjny o znacznej wartości, bo aż przekraczający 1 milion złotych, a jego nieruchomości obciążone są hipoteką na kwotę ponad 3 milionów złotych. Wnioskodawca nie wskazał by toczyły się przeciwko niemu postępowania egzekucyjne, bądź by został pozbawiony zdolności kredytowej.

Niemniej jednak Sąd I instancji biorąc pod uwagę przedłożone przez pozwanego dowody i fakt obciążenia jego majątku poprzez ustanowienie hipotek oraz osiągane dochody uznał, że zachodzą podstawy do zwolnienia go w 1/2 części od opłaty sądowej od zarzutów.

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł pozwany zarzucając naruszenie art. 102 ust. 1 i 3 u.k.s.c. w zw. z art. 45 Konstytucji RP i art. 6 Konwencji Europejskiej o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności poprzez odmówienie pozwanemu prawa do sądu oraz naruszenie art. 130 k.p.c. poprzez niewezwanie pozwanego do uzupełnienia braków formalnych wniosku.

Wskazując na powyższe domagał się zmiany zaskarżonego postanowienia i zwolnienia go od opłaty sądowej od zarzutów w całości.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, że na podstawie przedmiotowego nakazu zapłaty powód złożył wnioski o zabezpieczenie, które nie pozwalają ani na kredytowanie pozwanego, ani na sprzedaż żadnych działek. Wbrew odmiennej ocenie Sądu Okręgowego, pozwany, jako strona postępowania sądowego nie ma możliwości do wcześniejszego przygotowania się na wytoczony przeciwko niemu proces.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Zażalenie pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz. U. z 2010r. Nr 90, poz. 594 ze zm.) strona dokonująca czynności procesowej, od której należy pobrać opłatę sądową, co do zasady obowiązana jest ponieść te koszty, gdyż sprawy cywilne są prowadzone na koszt stron.

W sytuacjach wyjątkowych, a w stosunku do osób fizycznych, taką sytuację wyjątkową opisuje art. 102 ust. 1 cytowanej ustawy, może się ona ubiegać o zwolnienie od kosztów sądowych.

Sąd Okręgowy ustalając aktualną sytuację finansową pozwanego oparł się na danych zawartych przez niego w oświadczeniu o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania oraz na danych wynikających z przedłożonych przez niego dokumentów, uznając, że w stosunku do pozwanego zachodzą przesłanki do częściowego zwolnienia go od opłaty sądowej od zarzutów.

Sąd Apelacyjny w całości podziela niniejszą ocenę. Natomiast po stronie pozwanego brak jest okoliczności uzasadniających zwolnieniem go w całości z przedmiotowej opłaty. Pozwany w dalszym ciągu uzyskuje dochód z prowadzonego gospodarstwa rolnego, a okoliczności dotyczące wszczęcia przez powoda postępowania zabezpieczającego nie zostały przez niego wykazane.

W tej sytuacji przerzucanie całego ciężaru ponoszenia opłaty sądowej od zarzutów na Skarb Państwa, a więc de facto wszystkich współobywateli jest nieuzasadnione. Z tego też względu nie zachodzi naruszenie art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r., Nr 61, poz. 284), o której wspomniano w zażaleniu. W szeregu sprawach w tym m.in. w sprawie K. v. (...) Europejski Trybunał Praw Człowieka w decyzji z dnia 9 września 1998 r. (...) (LEX nr 41077) stwierdził, że prawo dostępu do sądu, chronione przez art. 6 ust. 1 Konwencji, może być przedmiotem ograniczenia w formie regulacji przez Państwo, które w tym zakresie posiada pewien margines uznaniowości.

Także w wyroku Trybunału z dnia 26 lipca 2005 r. wydanym w sprawie P. i (...) v. Polska nr (...) (LEX nr 154903) wskazano, że wymóg wnoszenia opłat sądowych w sądach cywilnych w związku z powództwami lub odwołaniami przedstawianymi do rozstrzygnięcia nie może być uznany jako ograniczenie prawa dostępu do sądu, które jest sprzeczne per se z art. 6 ust. 1 Konwencji.

Należy zauważyć, iż wyłożenie środków z przeznaczeniem na opłaty sądowe ma charakter tymczasowy, albowiem gdy okaże się że twierdzenia pozwanego będą zasadne, to Sąd o kosztach postępowania orzeknie w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie, stosownie do jego wyników.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 130 k.p.c. poprzez brak wezwania pozwanego do uzupełnienia braków formalnych oświadczenia, to przepis ten ma zastosowanie tylko w sytuacji gdy oświadczenie nie zawiera wszystkich wymaganych danych, co w przedmiotowej sprawie nie miało miejsca.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do zmiany rozstrzygnięcia Sądu I instancji poprzez uwzględnienie w całości wniosku pozwanego i dlatego też zażalenie jego oddalił na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.